RAADSVOORSTEL

Aan de gemeenteraad

Zaaknummer 3937843

Onderwerp: Koersnota Van Wijken Weten 2023 - 2030

Kernboodschap

Gemeente Arnhem wil de leefbaarheid in de Arnhemse wijken vergroten met een gemeente die nabij is en inwoners die grip hebben op hun leefomgeving. Hiervoor wordt sinds 2016 een wijkaanpak ingezet, onder de noemer Van Wijken Weten. Deze aanpak is geëvalueerd en de gemeenteraad heeft besloten om de wijkaanpak door te ontwikkelen. Aan de hand van een interactief proces met inwoners, maatschappelijke partners en de raad is de Koersnota Van Wijken Weten 2023 – 2030 ontwikkeld. In deze Koersnota wordt de doorontwikkeling op basis van een aantal uitgangspunten op hoofdlijnen vorm gegeven. De Koersnota moet vervolgens vertaald worden naar concrete uitvoering in de praktijk.

Voorstel

1. De Koersnota Van Wijken Weten 2023 - 2030 vast te stellen;

Inleiding

Wijksturing is een belangrijk thema voor de gemeente Arnhem, omdat zij gelooft dat de betrokkenheid van inwoners en maatschappelijke partners in de wijk noodzakelijk is voor het ontwikkelen van sterke en leefbare wijken. Gemeente Arnhem heeft de afgelopen jaren veel geïnvesteerd in de ontwikkeling van wijksturing om daarmee de kloof tussen inwoner en overheid te verkleinen en van daaruit samen te werken aan het vergroten van de leefbaarheid van de

Arnhem GEMEENTE

Arnhemse wijken. De eerste Koersnota Van Wijken Weten uit 2016 vormde de basis voor deze investeringen. Deze nota bestond met name uit een set maatregelen om bestuurlijke vernieuwing via wijksturing binnen de organisatie van Arnhem vorm te geven.

In 2021 heeft gemeente Arnhem een evaluatie uitgevoerd over de werking van wijksturing tot op dat moment. Uit deze evaluatie (zie bijlage bij de Koersnota) is gebleken dat de ingezette koers een goede is, maar dat er een urgente behoefte is aan het verder ontwikkelen. Zo is de conclusie getrokken dat de samenhang tussen wijksturing en stedelijke programma's beter moet. Te vaak wordt ervaren dat het wijk- of bewonersperspectief (vaak in beeld gebracht door de Teams Leefomgeving) en het stedelijk beleidsperspectief (ingegeven door de stedelijk beleidsadviseurs) onvoldoende samen wordt gebracht. Ook de uitvoering moet worden versterkt: met name de onpraktische inrichting van de financiële stromen is hierbij een zorgpunt. In de raadsbrief van september 2022 over de doorontwikkeling van wijksturing (zie bijlage bij de Koersnota) komen deze punten aan de orde.

Daarnaast is in 2021 een rekenkameronderzoek uitgevoerd rondom Van Wijken Weten (zie bijlage bij de Koersnota). Hierin is geconcludeerd dat de gemeenteraad onvoldoende een rol heeft binnen wijksturing in Arnhem en zo haar taken onvoldoende kan uitvoeren. De voorliggende Koersnota is een antwoord op deze conclusies en beschrijft welke uitgangspunten gebruikt moeten worden om wijksturing (nog) beter te laten werken. Daarnaast wordt ook ingegaan op de wijze waarop de gemeenteraad een rol krijgt binnen Van Wijken Weten. Tenslotte draait het in deze Koersnota om het uitvoeren van het inhoudelijke gedachtengoed van Van Wijken Weten binnen heel Arnhem, zowel bij de hele ambtelijke organisatie als ook maatschappelijke partners die werkzaam zijn in de wijken.

In deze Koersnota is rekening gehouden met twee toezeggingen (nr. 1238 en 1241). In deze toezeggingen is aangegeven dat de onderwerpen diversiteit en de verhouding tussen stedelijke en wijkopgaven worden meegenomen in de Koersnota. Beide onderwerpen komen in de Koersnota terug onder respectievelijk uitgangspunt I en uitgangspunt III.

De Koersnota bevat 5 uitgangspunten die de basis vormen van de doorontwikkeling van wijksturing in Arnhem:

I. In Arnhem betrekken we wijksturing in al ons werk

II. We sturen op de leefbaarheid in iedere wijk
III. Het karakter van de wijk staat centraal
IV. We benutten de aanwezige krachten in de wijk ten volle
V. Goed partnerschap is de basis voor succesvol samenwerken in de wijk

Deze uitgangspunten staan niet los van elkaar, maar hangen nadrukkelijk met elkaar samen.

Relatie met Nationaal Programma Arnhem-Oost
Het Nationaal Programma Arnhem-Oost gaat in de wijken Geitenkamp, Presikhaaf, Klarendal, Arnhemse Broek en Malburgen de komende meer dan 18 jaar de achterstanden op het gebied van onderwijs, werk, inkomen, wonen, gezondheid en veiligheid inhalen. Daarvoor is meer nodig dan de al bestaande inspanningen en zijn ook innovaties, onorthodoxe werkwijzen en doorbraken nodig. Van Wijken Weten geldt voor de hele stad . Met het Nationaal Programma Arnhem-Oost kiezen we voor een specifieke intensievere manier van wijkgericht werken. Aan deze wijken geven we prioriteit langs drie sporen: Opvoeden en Opgroeien, Werk en Inkomen, Leven in een duurzame woning en in een gezonde en veilige buurt. De samenwerking tussen NPAO en Van Wijken Weten werken we nader uit in het uitvoeringsproces na vaststelling van deze Koersnota.

Beoogd effect

De uitgangspunten uit de Koersnota 2023 – 2030 worden vastgesteld.

Argumenten

1.1 Om wijksturing beter te laten functioneren is een doorontwikkeling nodig
In 2021 heeft gemeente Arnhem een evaluatie uitgevoerd over de werking van wijksturing tot op dat moment. In deze evaluatie is geconcludeerd dat de ingezette koers een goede is, maar dat er urgent behoefte is aan een doorontwikkeling. Zo is de conclusie getrokken dat de samenhang tussen wijksturing en stedelijke programma's beter moet. Wijksturing moet niet losstaan van de stedelijke programma's en het werken in de lijnorganisatie. We moeten wijksturing en stedelijk beleid beter met elkaar in verbinding brengen. De principes van wijksturing moet betrokken worden in het stedelijk beleid en wijksturing moet op haar beurt

bijdragen aan de stadsbrede doelstellingen. Ook het rekenkameronderzoek geeft een heldere conclusie, de raad moet een rol krijgen binnen wijksturing waardoor zij haar taken goed kan uitvoeren. In de voorliggende Koersnota wordt aan de hand van een aantal uitgangspunten weergegeven hoe de doorontwikkeling vorm moet krijgen. Het draait in deze Koersnota om het implementeren van het gedachtengoed van wijksturing binnen heel Arnhem, zowel bij de hele ambtelijke organisatie als ook maatschappelijke partners die werkzaam zijn in de wijken.

1.2 *Het meerjarige karakter van de doorontwikkeling maakt het wenselijk om hier een koers op hoofdlijnen voor uit te stippelen*
Een groot deel van de inspanningen om de doorontwikkeling van wijksturing vorm te geven moet meerjarig plaatsvinden om daadwerkelijk een verandering teweeg te brengen. Daarom is besloten om het einde van de looptijd van de Koersnota vast te stellen op 2030 en de koers op hoofdlijnen te beschrijven. Dit maakt het mogelijk om tijdens de looptijd flexibel om te gaan met inspanningen passend binnen de kaders van de Koersnota. De concrete uitwerking van de Koersnota vind plaats door middel van een uitvoeringsplan.

Kanttekeningen en risico's

1.1 *Doorontwikkeling Van Wijken Weten heeft tijd nodig*
De doorontwikkeling van Van Wijken Weten vraagt om een cultuurverandering in het denken over hoe de gemeente Arnhem haar werk vormgeeft, prioriteert en uitvoert. Dit kost echter tijd. De maatregelen die genomen gaan worden, zullen tijd nodig hebben om goed geïmplementeerd te worden, maar ook de effecten van deze maatregelen zullen op langere termijn pas merkbaar zijn.

Participatie

De gemeente Arnhem heeft een interactief proces doorlopen waarin inwoners, maatschappelijke partners en ambtenaren volop hebben meegedacht en input hebben geleverd voor de inhoud:

- Inspiratiesessie Van Wijken Weten, Maart 2023
- Werksessie Van Wijken Weten, April 2023
- Interne Werksessie Samenwerking, April 2023

- Werksessie Gemeenteraad, Juni 2023
- Digipanel Onderzoek Van Wijken Weten, Juni 2023
- Inspraakperiode Proefversie Koersnota, Augustus 2023

In de Koersnota zijn verslagen opgenomen van de inspiratiesessie en de werksessie en is ook het eindrapport van het Digipanel onderzoek opgenomen. Uiteraard zal burgerparticipatie tijdens de gehele looptijd van de Koersnota worden toegepast en een belangrijke rol spelen om tot een succesvolle uitvoering te komen.

Financiën

Voor de uitvoering van de Koersnota Van Wijken Weten wordt in de begroting 2024 een incidenteel uitvoeringsbudget van € 150.000 voorgesteld. Bij een positief besluit op de begroting wordt de exacte besteding binnen dit financieel kader duidelijk in de financiële paragraaf van het uitvoeringsplan.

Uitvoering

Deze Koersnota bevat onderdelen die uitgewerkt moeten worden. Ook zal de inzet op een aantal onderwerpen meerjarig moeten plaatsvinden om daadwerkelijk een verandering teweeg te brengen. Daarom wordt na de vaststelling van de voorliggende Koersnota een concreet uitvoeringsplan gemaakt zodat de nieuwe koers ook in de praktijk gebracht wordt. Het uitvoeringsplan bestaat uit een aantal onderdelen die voor heel Arnhem kunnen worden uitgevoerd, maar ook een aantal onderdelen die op gebiedsniveau gaan verschillen. Zo krijgt de relatie met het Nationaal Programma Arnhem-Oost hierin ook nadrukkelijk de aandacht.

Om het uitvoeringsplan slagkracht te geven en deze op basis van goed partnerschap te ontwikkelen is het van belang om het uitvoeringsplan ook in het vervolgproces samen met inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties vorm te geven. Ten slotte bevat het uitvoeringsplan een paragraaf waarin de financiële consequenties van de uitvoeringsmaatregelen worden omschreven.

Vaststelling Koersnota Van Wijken Weten	4e Kwartaal 2023
Interactief proces om uitvoeringsmaatregelen te inventariseren	Oktober – December 2023
Concept Uitvoeringsplan Van Wijken Weten gereed	Januari 2023
In gesprek in de 8 gebieden om uitvoeringsmaatregelen te toetsen	1e Kwartaal 2024
Vaststelling uitvoeringsplan in college	2e Kwartaal 2024

Na vaststelling van de Koersnota wordt als startsein een brede bijeenkomst/activiteit georganiseerd (bijvoorbeeld een ‘Dag van de Wijk’) om zo de nieuwe Koersnota bekend te maken en de eerste stappen in de doorontwikkeling van Van Wijken Weten vorm te geven. Deze ‘Dag van de Wijk’ kan een terugkomend karakter krijgen en bijvoorbeeld ook dienen als invulling van toezegging 1239 ('Organisatie van centraal overleg in de stad!), bedoeld voor georganiseerde bewonersoverleggen. Uiteraard moet de uitvoering van de Koersnota gemonitord worden. Op deze wijze wordt bekeken of de genomen maatregelen het gewenste effect hebben of dat eventueel bijsturing nodig is. Alleen zo kan de Koersnota Van Wijken Weten ook echt leiden tot het gewenste effect, namelijk het verbeteren van de leefbaarheid in de Arnhemse wijken en de grip en invloed van Arnhemmers daarop. In het uitvoeringsplan wordt daarom een voorstel opgenomen voor een structuur waarin de monitoring plaats gaat vinden.

Communicatie

Na vaststelling van de Koersnota Van Wijken Weten 2023 – 2030 wordt een nieuwbericht verstuurd via de mediakanalen van de gemeente Arnhem. Alle betrokkenen bij de totstandkoming van de Koersnota worden actief geïnformeerd over de vaststelling en het vervolgproces.

Bijlagen

Stukken voor gemeenteraad

- Koersnota Van Wijken Weten 2023 – 2030
- Bijlagen Koersnota Van Wijken Weten 2023 - 2030

RAADSVOORSTEL

Besluit van	
Zaaknummer	3937843

DE RAAD VAN DE GEMEENTE ARNHEM;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 24 oktober 2023, nummer: 3937843;

besluit:

1. De Koersnota Van Wijken Weten 2023 - 2030 vast te stellen;

De griffier, De voorzitter,

GEMEENTE Arnhem